

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

DAVANT LES AGRESSIONS

SEXISTES A LA FESTA MAJOR

DE CASSÀ DE LA SELVA.

**Ajuntament de
Cassà de la Selva**

INDEX

1. PRESENTACIÓ.....	3
2. OBJECTIUS.....	4
3. MARC CONCEPTUAL.....	5
4. PROTOCOL D'ACTUACIÓ.....	8
5. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA.....	12

1. PRESENTACIÓ.

Des de l'Ajuntament de Cassà de la Selva, es va percebre la necessitat d'elaborar un protocol d'actuació davant de les agressions sexistes per tal de poder definir criteris d'actuació conjunta davant de situacions que causin un greuge a les llibertats sexuals de les persones i que puguin ocórrer en el transcurs de la festa major del municipi.

El municipi de Cassà de la Selva en cap cas pot consentir que es produeixin violències sexuals i, en conseqüència, s'han de destinar el màxim d'esforços per prevenir-les, però també per perseguir-les i actuar amb el rigor que els fets exigeixen, quan la prevenció hagi resultat insuficient.

Observant l'actualitat, es pot afirmar que la societat on vivim encara té reminiscències heteropatriarcals molt presents on les agressions LGTBfòbiques i sexistes estan normalitzades i naturalitzades a la vida quotidiana i especialment en el temps d'oci nocturn, on l'alcohol i la disbauxa són còmplices i un atenuant per a la seva reproducció . Per això s'ha de tenir claríssim que RES no justifica una agressió. Per tal de prevenir i donar la millor resposta davant d'aquests atacs s'ha elaborat aquest protocol municipal. La seva aplicació serà especialment efectiva durant la festa major del poble, però també en les setmanes prèvies, per tal d'elaborar un treball de sensibilització i formació; i posteriorment per tal de fer un seguiment i una avaluació.

Amb la presentació d'aquest protocol d'actuació continuem el camí cap a una societat més justa amb plena igualtat de drets i deures per a tothom.

Agraïm a totes les persones que han participat en la seva elaboració i que continuaran col·laborant-hi i treballant per aconseguir els resultats i objectius previstos.

2. **OBJECTIUS**

- Treballar per la transformació social construint una societat justa, lliure i igualitària.
- Sensibilitzar a la població davant les actituds i conductes i/o agressions per raó de gènere i per orientació afectivo-sexual a través de campanyes adreçades a tota la ciutadania.
- Donar a conèixer a la ciutadania l'existència i l'aplicació d'aquest protocol.
- Garantir que es fan els màxims esforços per tenir espais d'oci segurs i lliures d'agressions sexistes.

3.MARC CONCEPTUAL

- Què és una agressió sexista?

És una agressió, física o no, que exerceix una persona o grup de persones sobre una altra per motius de gènere, orientació sexual, aspecte físic o comportament (que no encaixa als estàndards estètic establerts), o per orientació afectivo-sexual. La persona agressora pot ser una persona coneguda o no de la persona agredida.

-Què és una agressió sexual?

Està regulada a l'article 178 del codi penal i consisteix a "atemptar contra la llibertat sexual d'una persona utilitzant violència o intimidació". S'entén per violència la utilització de la força física i, per intimidació, la conducta de tipus psicològic que té com a fi infondre por a partir d'un mal imminent i greu, o amenaces de patir-lo en la víctima o altres persones properes a ella. Es considera agressió sexual:

- Tocaments de naturalesa sexual, sense consentiment per part de la víctima, amb violència o intimidació per part del agressor.
- Activitat sexual no desitjada per la víctima, sempre que hi hagi violència o intimidació i que no impliqui penetració o accés carnal. Inclou obligar una persona a realitzar actes sexuals que no comportin el contacte corporal amb l'agressor i que consisteixin a realitzar actes sexuals sobre la mateixa víctima (tant si els fa un tercer, com si s'obliga la víctima a realitzar-los sobre ella mateixa).

-Què és una violació?

És una modalitat agreujada d'agressió sexual, tipificada a l'article 179 del Codi penal, pels casos en què, a més d'utilitzar la violència o la intimidació, hi hagi accés carnal, és a dir, penetració per via vaginal, anal o bucal o introducció d'objectes per via vaginal o anal.

- Què és l'abús sexual?

Tal com es recull actualment a l'article 181 del Codi penal, consisteix a fer actes que atempten contra la llibertat i indemnitat sexuals, sempre que no s'utilitzi violència ni intimidació, però tampoc hi hagi el consentiment lliure i vàlid de la persona agredida. Es tracta, doncs, d'una acció on es pressiona o s'obliga algú a fer quelcom sexual que

no vol fer, sense el seu consentiment. Es considera que no hi ha consentiment vàlid quan:

- Es tracti de persones privades de sentit, o s'abusa del trastorn mental de la víctima o s'utilitzen fàrmacs, drogues o altres substàncies que anul·lin la seva voluntat.
- L'abusador es preval de la seva situació de superioritat manifesta respecte de la víctima.

La diferència jurídica entre l'agressió (i la violació) i l'abús sexual és l'ús de la violència i la intimidació.

- Què és l'exhibicionisme?

L'article 185 del Codi penal preveu com a delicte la conducta de qui executi o faci executar a una altra persona actes d'exhibició obscena davant persones menors d'edat o incapaces. Per tant, si els actes d'exhibició obscena es cometen davant persones majors d'edat, es tractarà de conductes que no es poden sancionar ni perseguir segons el Codi penal.

- Què és l'assetjament sexual:

a) L'assetjament sexual tipificat a l'article 184 del Codi penal com a delicte contra la llibertat sexual quan es sol·liciten favors de naturalesa sexual, per al qui els sol·licita o per a un tercer, en l'àmbit d'una relació laboral, docent o de prestació de serveis, continuada o habitual, i amb això es provoca en la víctima una situació objectiva i greument intimidatòria, hostil o humiliant.

b) L'assetjament sexual no previst al Codi penal, que estaria constituït per la mateixa conducta descrita a l'article 184, és a dir, quan es demanen favors de naturalesa sexual, per al qui els sol·licita o per a un tercer, però fora de l'àmbit d'una relació laboral, docent o de prestació de serveis, continuada o habitual, i amb això es provoca en la víctima una situació objectiva i greument intimidatòria, hostil o humiliant.

Tipus d'agressions sexistes

Tipus d'agressió	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
PSICOLÒGICA VERBAL	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Insultar ➤ Anomenar amb adjectius degradants ➤ Escridassar ➤ Fer burles o bromes sexistes ➤ Jutjar la vida sexo-afectiva ➤ Menysprear ➤ Inferioritzar ➤ Desautoritzar ➤ Controlar 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Amençar ➤ Fer xantatge ➤ Humiliar ➤ Fer comentaris sobre l'aparença física per minvar l'autoestima ➤ Exigir obediència 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Amençar de mort ➤ Amençar amb el suïcidi amb la finalitat de control
FÍSICA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Envair l'espai personal ➤ Intimidar ➤ Fer empentes ➤ Tocar sense el consentiment de l'altre 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Immobilitzar ➤ Arraconar ➤ Escopir ➤ Estirar cabells ➤ Perseguir 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fer cops de puny/peu ➤ Retenir ➤ Agafar del coll ➤ Mossegar ➤ Cremar ➤ Tallar
SEXUAL	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bavejar ➤ Fer mirades o comentaris sexuals no desitjats 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realitzar tocaments sexuals no desitjats ➤ Practicar assetjament per opció sexual ➤ Imposar pràctiques sexuals no segures 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Exhibicionisme sexual ➤ Violació, no només penetració ➤ Realitzar xantatges i amenaces ➤ Difondre fotos o vídeos sexuals sense consentiment
AMBIENTAL	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cosificar ➤ Ús del llenguatge sexista ➤ Exhibició de símbols sexistes 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Copejar i llençar objectes 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cremar propietats o objectes de valor ➤ Fer mal a animals

4. PROTOCOL D'ACTUACIÓ

Davant d'una agressió sexista hem de poder donar una resposta comunitària que la rebutgi i l'aturi.

Actuacions preventives

Es preveuen fer diferents actuacions:

1. Fer públic el rebuig del municipi envers la violència sexista al llarg de l'any, a través de diverses actuacions, tant en dates senyalades com el dia 25 de novembre, dia internacional contra la violència de gènere, com el dia 8 de març, dia internacional de la dona, com en altres moments, com per exemple a través del Punt Lila instal·lat a la festa major.
2. Realització de sessions formatives i informatives sobre el protocol i sobre sensibilització relacionada amb la violència sexista per a diferents col·lectius: als cossos de seguretat, serveis sanitaris, voluntaris de la festa major, personal del ajuntament, entitats col·laboradores de la festa major i els centres de secundària i batxillerat de Cassà de la Selva.
3. Creació de materials gràfics i audiovisuals els quals identifiquen la icona del Punt Lila i el missatge que es vol difondre (cartells explicatius i preventius, xapes, polseres, etc.).
4. Portar a terme una campanya de comunicació als mitjans del municipi (ràdio i premsa escrita) i xarxes socials.

Principis bàsics de l'actuació

a) Confidencialitat: La persona que posa en coneixement una situació de violència ha de tenir garanties que el procés es fa preservant el seu dret a la intimitat. Si no, es corre el risc que, per por a exposar-se públicament, les persones no s'atreveixin a fer el pas, per tant, es portarà amb la major discreció possible per elles. Per tal de garantir que el procés es pugui resoldre sense interferències i minimitzant el dolor que generen aquestes situacions, és imprescindible evitar els judicis públics on tothom se senti amb veu i vot per opinar sobre els fets.

b) No qüestionar la veu de la persona agredida: Una agressió és quan algú se sent agredit/da: cadascú té els seus límits, que són variables en funció de les vivències de cada persona. No es legítim qüestionar els límits de l'altre.

c) No es justifiquen les agressions: Res justifica una agressió, res. Una agressió és un abús de poder d'una persona sobre una altra: no és un malentès, ni un conflicte.

d) Corresponsabilitat: la passivitat i la complicitat davant les violències, només ajuden a mantenir-les i perpetuar-les i deixen les persones agredides en una situació vulnerable. Com a institució, entorn i població general, no podem romandre impassibles davant les violències i agressions masclistes i de gènere, ens hem de corresponsabilitzar en la lluita per la seva eliminació.

e) Totes les persones podem ser agressores: totes podem traspasar els límits de l'altra persona ja que aquests són subjectius. És el que cadascú sent. Tot i que hem de recordar que ens socialitzem en un sistema patriarcal i que, per tant, hi ha relacions de poder entre homes i dones que fan que les posicions dominants se sentin més legitimades per fer ús de la violència i la utilitzin per mantenir aquestes posicions.

f) Respecte a les decisions de la persona agredida: Abans d'actuar, és important saber què vol fer la persona agredida. Hem d'actuar sempre amb el consentiment de la persona agredida, respectar la seva decisió personal i política. L'objectiu principal és l'apoderament de la persona agredida i generar un espai de seguretat per ella.

Activació del protocol

Amb aquesta actuació no només es donarà resposta a l'agressió sexista sinó que també es farà un acompanyament posterior a l'agressió si la persona agredida ho demana.

1- AVÍS

Quan a un/a agent informativa li arriba la notificació d'una agressió sexista per part de la persona agredida o per part d'altres persones que han estat testimonis, activaran el protocol seguint els passos que es detallen.

2- INFORMACIÓ AL PUNT INFORMATIU DE REFERÈNCIA

Informació: l'agent comunicarà al punt informatiu de referència (d'ara en endavant El Punt) que hi ha una persona que està realitzant una agressió sexista, homofòbica, lesbofòbica, bifòbica o transfòbica.

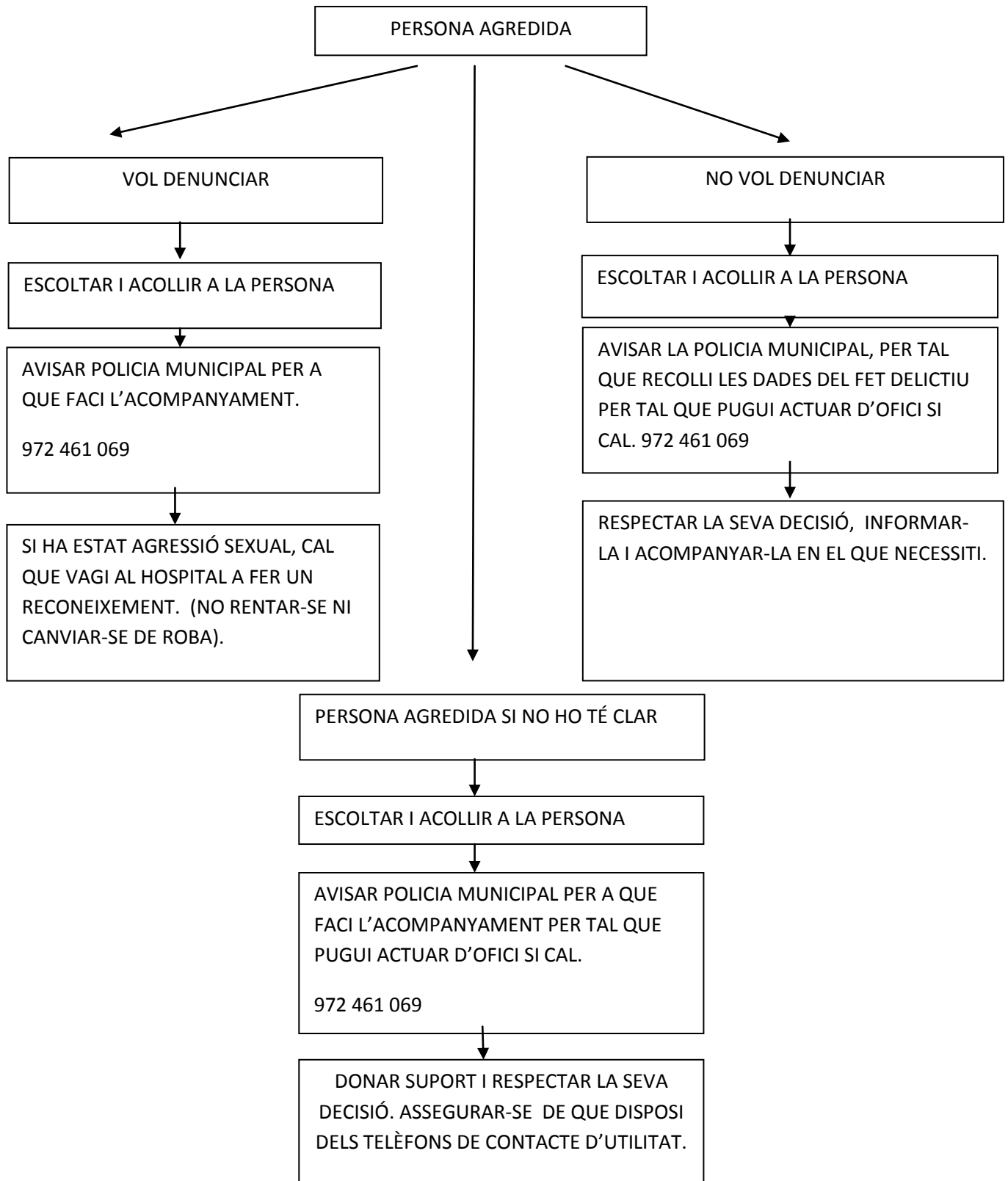
Si la persona agressora no atura la seva actitud, el personal del punt avisarà a la

polícia municipal per tal que un/a agent de seguretat actuï i si cal expulsi la persona agressora del recinte.

3- ACOMPANYAMENT

Des del punt s'acollirà i s'informarà a la persona agredida del protocol i se li demanarà si necessita acompanyament, ja sigui per tal de rebre suport emocional, transport a casa, atenció mèdica i/o per interposar denúncia davant les forces de seguretat. És important realitzar una escolta activa i empàtica, crear un ambient de recolzament on la persona no es senti jutjada i respectar les seves decisions.

Gràfic d'actuació

*Si no saps com intervenir, no intervinguis. Deriva a persones especialitzades.

5. DOCUMENTS DE REFÈRENCIA

- Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci. Generalitat de Catalunya. (2019).
- Pautes d'abordatge i intervenció contra les agressions sexistes a la festa major de la UAB. FMUAB.
- Protocol d'actuació davant les agressions sexistes a les festes majors i altres esdeveniments de la ciutat de Sant Boi de Llobregat. (2017).
- Protocol d'actuació contra les agressions sexistes a les festes del tura. (2018).